

Рекомендації щодо процедури внесення змін до колективного договору

Зміна колективного договору - це право, яке може бути реалізоване за згоди сторін у будь-який час, а за ініціативи однієї зі сторін - у визначені колективним договором терміни.

Чинним законодавством встановлено можливість вносити зміни та доповнення до колективного договору протягом строку його дії. Такі зміни вносяться за взаємною згодою сторін та у порядку, визначеному колективним договором (ст. 14 Закону «Про колективні договори і угоди» № 3356 (далі- Закон № 3356)).

Якщо конкретний колдоговір не містить порядку внесення до нього змін, то буде доцільним внести до нього такі положення.

Проте якщо такий порядок на сьогоднішній день відсутній у колдоговорі, то можна орієнтуватися на процедуру його укладення.

На практиці, щоб внести зміни до колдоговору, роботодавець або профспілка ініціюють колективні переговори.

Алгоритм колективних переговорів не відрізняється від алгоритму переговорів під час укладання колдоговору.

1. Письмово адміністрація закладу освіти повідомляє профспілку, чи профспілка адміністрацію закладу освіти про потребу внести зміни до колдоговору і розпочати колективні переговори (ч. 2 ст. 10 Закону № 3356).

Друга сторона повинна розпочати колективні переговори протягом семи днів із дня повідомлення (ч. 3 ст. 10 Закону № 3356).

2. Утворить робочу комісію з представників сторін для колективних переговорів та підготовки проєкту змін до колдоговору (ч. 5 ст. 10 Закону № 3356).

Делегуйте наказом керівника повноваження представляти інтереси роботодавця в робочій комісії. Осіб, запропонованих до її складу від трудового колективу, визначають постановою засідання профспілкового комітету. Кожна зі сторін повинна мати в робочій комісії рівну кількість голосів.

3. Увільніть членів робочої комісії від основної роботи зі збереженням середнього заробітку на час колективних переговорів (ст. 12 Закону № 3356). Документ - наказ про увільнення. За потреби визначте в наказі заходи з матеріально-технічного забезпечення комісії.

4. Документуйте протоколом ухвалені рішення щодо змін та доповнень в колдоговір.

5. Після того, як буде оформлено остаточний проєкт змін до колдоговору, його подають на обговорення трудового колективу. Це можна зробити на загальних зборах працівників закладу або ж розповсюдити примірники договору в друкованому чи електронному вигляді. Робоча комісія повинна розглянути всі зауваження та пропозиції працівників, які надійшли під час обговорення.

6. Проєкт змін до колективного договору, з урахуванням зауважень та пропозицій, слід подати на розгляд загальних зборів (конференції) трудового колективу.

Загальні збори (конференція) трудового колективу ухвалюють рішення відкритим голосуванням. Документ - протокол загальних зборів (конференції).

Протокол підписують голова та секретар.

7. Після його схвалення змін до колективного договору уповноважені представники сторін підписують зміни протягом 5 днів.

Оскільки за ч. 2 ст. 9 Закону про колективні договори і угоди колективний договір набирає чинності з дня підписання представниками сторін або з дня, зазначеного в колективному договорі, то й зміни до нього наберуть чинності з дня підписання їх представниками сторін або з дня, названого в них.

8. Відповідно до ст. 15 КЗпП та ст. 9 Закону про колективні договори і угоди колективний договір підлягає повідомній реєстрації, яка провадиться з метою забезпечення об'єктивних можливостей для врахування під час розгляду індивідуальних та колективних спорів і засвідчує автентичність примірників і копій, поданих на реєстрацію.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про порядок повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів» (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 768, від 11.09.2019 р. № 838) від 13.02.2013 р. № 115 затверджено Порядок повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів (Далі — Порядок № 115).

Відповідно до п. 1 Порядку № 115 зміни та доповнення до колективного договору підлягають повідомній реєстрації згідно з цим Порядком місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування. (**тими де реєструвався колективний договір**).

Мета повідомної реєстрації - оприлюднення інформації про укладення договорів, внесення до них змін і доповнень (відповідно до ч. 3 п. 1 Порядку № 115).

Сторони колдоговору подають органів реєстрації на повідомну реєстрацію один примірник договору разом із додатками - оригінал паперового документа з прошитими і пронумерованими сторінками, а також супровідний лист. Замість паперового колдоговору можна подати електронну копію оригіналу паперового документа (фотокопії), засвідчену кваліфікованою електронною печаткою, або оригінал електронного документа з пов'язаними з ним кваліфікованими електронними підписами.

Орган реєстрації внесе запис до реєстру галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колдоговорів, змін і доповнень до них за 14 робочих днів. Відлік починається із дня, наступного після надходження колдоговору до органу реєстрації.

Не пізніше наступного робочого дня після реєстрації колдоговору орган реєстрації письмово поінформує про це суб'єкта, який подав його на реєстрацію. Текст договору оприлюднять на сайті органу реєстрації. Виняток - інформація, доступ до якої обмежили сторони відповідно до закону або за їх рішенням.

Примірник колдоговору, поданий на повідомну реєстрацію в паперовій або електронній формі, зберігатиме орган реєстрації до заміни новим.

Зразок супровідного листа

Бланк закладу установи, закладу освіти

Вих № від (дата)

Виконавчому комітету
(вказати назву органу місцевого самоврядування
міста, селища, села)

Направляємо на повідомну реєстрацію **(вибрати потрібний варіант)**

1) **підписаний** паперовий оригінал колективного договору (змін чи доповнень до колективного договору) _____ разом із (назва колективного договору) додатками, **з прошитими і пронумерованими** сторінками;

або

2) оригінал електронного колективного договору (змін чи доповнень до колективного договору) _____, з пов'язаними з ним _____ (назва колективного договору)

кваліфікованими електронними підписами;

або

3) електронну копію паперового оригіналу колективного договору (змін чи доповнень до нього) _____, засвідчену кваліфікованою

(назва колективного договору) електронною печаткою.

Відповідно до п. 7 Порядку повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 13.02.2013 № 115 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 768), **надаємо/або не надаємо згоду** на оприлюднення тексту колективного договору (змін і доповнень до нього) та його/їхніх додатків.

(У разі наявності інформації з обмеженим доступом, вказати сторінки, розділи, пункти, додатки тощо, які не підлягають оприлюдненню, а також підстави щодо обмеження доступу до цієї **інформації відповідно до законодавства або рішення сторін**).

Додаток: один примірник колективного договору (змін/доповнень до нього) на ___ арк.

(посада особи, яка надсилає лист)

(підпис особи)

(ім'я та прізвище особи)

(Прізвище та ім'я виконавця, контактний телефон)

**Зразок
титульного листа
при внесенні змін
до колективного договору**

**Зміни та доповнення до колективного договору
між адміністрацією і профспілковим комітетом
Рівненської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 Рівненської міської ради
на 2021- 2025 роки**

Затверджені на загальних зборах
трудового колективу
12.01.2023
Протокол № 2

Зразок
змін та доповнення до колективного договору

**Зміни та доповнення до колективного договору
між адміністрацією і профспілковим комітетом
Рівненської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 Рівненської міської ради
на 2021- 2025 роки**

Адміністрація та профспілковий комітет Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради, керуючись Законом України «Про колективні договори і угоди», вирішили внести зміни та доповнення в колективний договір , а саме:

1. Назву колективного договору викласти в редакції «Колективний договір між адміністрацією і профспілковим комітетом Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради на 2021- 2025 роки».

2. В пунктах колективного договору словосполучення «Рівненська ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 Рівненської міської ради» викласти в редакції «Рівненський ліцей №2 Рівненської міської ради»

3. П.6.1.11 колективного договору викласти в наступній редакції «забезпечити своєчасну виплату заробітної плати в робочі дні у строки: аванс не пізніше 24 числа поточного місяця, заробітну плату не пізніше 7 числа наступного місяця, з дотриманням вимог положень ст. 24 Закону України «Про оплату праці».

4. Додаток до колективного договору № 6 «Перелік посад працівників з ненормованим робочим днем, які мають право на додаткову відпустку» доповнити посадою:
секретар ліцею - тривалість додаткової відпустки 4 календарних дні».

Прийнято на загальних зборах трудового колективу 12.01.2023, протокол № 2

За дорученням сторін і зборів трудового колективу зміни та доповнення підписали:

**Директор Рівненського ліцею № 2
Рівненської міської ради
Микола ІВАНЧУК**

**Голова первинної
профспілкової організації
Рівненського ліцею № 2
Рівненської міської ради
Михайло ОЛІФЕР**

Зразок

**протоколу загальних зборів
трудового колективу щодо
прийняття рішення про внесення змін
та доповнень до колективного
договору**

**Протокол № 2
загальних зборів трудового колективу Рівненського ліцею № 2
Рівненської міської ради**

від 12.01 2023

за списком 116 чол.
присутні 98 чол.
відсутні – 18 чол. з поважних причин

Голова зборів : Іванчук М, П.- директор Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради.

Секретар зборів: Радчук С. П. - вчитель української мови та літератури

Порядок денний :

1. Внесення змін і доповнень до колективного договору між адміністрацією і профспілковим комітетом Рівненської ЗОШ I-III ступенів Рівненської міської ради на 2021- 2025 роки.

Слухали : Заступника директора Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради Марківа М. І. щодо внесення змін до колективного договору між адміністрацією і профспілковим комітетом Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради на 2021-2025 роки, який, як член робочої комісії по підготовці змін та доповнень до колективного договору, доповів що робочою комісією щодо підготовки змін та доповнень до колективного договору, у зв'язку із зміною назви закладу освіти, та з врахуванням змін до освітньої субвенції, особливості фінансування закладу освіти в період військового стану напрацьовано зміни до діючого колективного договору, в тому числі з врахуванням пропозицій що надійшли від членів трудового колективу в результаті обговорення , а саме запропоновано :

до діючого колективного внести наступні зміни та доповнення :

1. Назву колективного договору викласти в редакції «Колективний договір між адміністрацією і профспілковим комітетом Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради на 2021- 2025 роки»

2. В пунктах колективного договору словосполучення «Рівненська ЗОШ I-III ступенів № 2 Рівненської міської ради» викласти в редакції «Рівненський ліцей № 2 Рівненської міської ради».

3. п.6.1.11 колективного договору викласти в наступній редакції «забезпечити своєчасну виплату заробітної плати в робочі дні у строки: аванс не пізніше 24 числа поточного місяця,

заробітну плату не пізніше 7 числа наступного місяця, з дотриманням вимог положень ст. 24 Закону України «Про оплату праці».

4. Додаток до колективного договору № 6 «Перелік посад працівників з ненормованим робочим днем, які мають право на додаткову відпустку» доповнити посадою:
секретар ліцею - тривалість додаткової відпустки 4 календарних дні».

Ухвалили : 1. Назву колективного договору викласти в редакції «Колективний договір між адміністрацією і профспілковим комітетом Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради на 2021- 2025 роки».

2. В пунктах колективного договору словосполучення «Рівненська ЗОШ I-III ступенів № 2 Рівненської міської ради» викласти в редакції «Рівненський ліцей № 2 Рівненської міської ради».

3. П.6.1.11 колективного договору викласти в редакції «забезпечити своєчасну виплату заробітної плати в робочі дні у строки: аванс не пізніше 24 числа поточного місяця, заробітну плату не пізніше 7 числа наступного місяця, з дотриманням вимог положень ст. 24 Закону України «Про оплату праці».

4. Додаток до колективного договору № 6 «Перелік посад працівників з ненормованим робочим днем, які мають право на додаткову відпустку» доповнити посадою:
секретар ліцею - тривалість додаткової відпустки 4 календарних дні».

Голосували: «за» -98 чол. «проти»- немає, «утримались» - немає.

Голова зборів:

Микола ІВАНЧУК

Секретар зборів:

Світлана РАДЧУК

Зразок
пропозиції про внесення змін
доповнення до колективного договору

Первинна організація профспілки

(назва профспілки)

(назва підприємства, установи, організації)

Профспілковий комітет

« ____ » _____ 20_ р. № _____

Керівнику
(назва закладу)
(прізвище, ініціали)

Шановний _____ !

Відповідно до повноважень профспілок та їх організацій, визначених Кодексом законів про працю України, і у зв'язку із зміною назви закладу освіти та останніх змін в чинне законодавство, з врахуванням зменшення освітньої субвенції в військовий час, керуючись ст. 14 Закону України « Про колективні договори і угоди » пропонуємо почати переговори про внесення змін і доповнень до колективного договору.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» постановою профспілкового комітету прийнято рішення про:

- внесення змін та доповнень до колективного договору на 2021-2025 роки ;
- створення робочої комісії для ведення переговорів з рівної кількості повноважних представників по 3 особи від кожної зі сторін;
- делегування до складу робочої комісії повноважних представників від профспілкової сторони для ведення переговорів і розробки проекту колективного договору:

(прізвище, ініціали)

(прізвище, ініціали)

(прізвище, ініціали)

Профспілковий комітет пропонує:

1. Розпочати переговори з внесення змін та доповнень до колективного договору і провести їх у термін до 05 січня 2023 року.
2. Затвердити на першій зустрічі повноважних представників сторін склад робочої комісії та порядок (регламент) її роботи. Визначити гарантії і компенсації на період переговорів особам, які будуть брати в них участь.
3. Загальні збори (конференцію) трудового колективу провести у термін до 15.01.2023 року.

Просимо до початку переговорів підтвердити свої повноваження на ведення переговорів і укладення колективного договору.

Додаток: витяг із постанови профспілкового комітету від « ____ » _____ 20_ р. № _____.

Голова профспілкового комітету

(підпис)

(ініціали, прізвище)

**Зразок
постанови
профспілкового
комітету**

Первинна організація профспілки

(назва профспілки)

(назва підприємства, установи, організації)

Профспілковий комітет

Витяг із постанови

«___» _____ 20_ р.

№ _____

СЛУХАЛИ:

Про ініціювання колективних переговорів щодо внесення змін і доповнень до колективного договору на 2021-2025 роки.

ВИРІШИЛИ:

1. Звернутися до адміністрації Рівненського ліцею № 2 Рівненської міської ради із пропозицією розпочати колективні переговори щодо внесення змін та доповнень до колективного договору на 2021-2025 роки.

2. Для ведення колективних переговорів щодо розробки змін та доповнень до колективного договору колективного договору делегувати до складу спільної робочої комісії та надати для цього повноваження таким представникам:

(прізвище, ініціали)

(прізвище, ініціали)

(прізвище, ініціали)

3. Голові профспілкового комітету _____ направити
(прізвище, ініціали)

стороні власника (його повноважному представнику) у термін до _____ письмове повідомлення про початок колективних переговорів та запропонувати *(можливі пропозиції)*:

розпочати переговори у термін до _____ і провести загальні збори (конференцію) трудового колективу _____

(дата)

— *(якщо проводитиметься конференція, необхідно визначити кількість делегатів)*;

— підготувати у термін до _____ наказ, узгоджений з профспілковим комітетом, про створення робочої комісії для ведення колективних переговорів і розробки колективного договору;

— надати профспілковому комітету у термін до _____ інформацію про фінансово-економічну діяльність закладу *(конкретизувати)*, необхідну для ведення колективних переговорів та розробки проекту змін та доповнень колективного договору;

— спільно розробити порядок (регламент) засідань робочої комісії з ведення колективних переговорів.

4. Організувати роботу щодо обговорення трудовими колективами структурних підрозділів змісту проекту змін та доповнень до колективного договору й узагальнення їхніх вимог і

пропозицій.

5. Забезпечити інформування працівників закладу про хід колективних переговорів *(для цього може бути використано , інформаційні дошки тощо)*.

Голова профспілкового комітету (підпис) (ініціали, прізвище)

**Зразок
наказу про організацію та
проведення колективних переговорів
щодо внесення змін та доповнень
до колективного договору**

(назва закладу)

НАКАЗ

«_____» _____ 20__ р.

№ _____

Про організацію і проведення
колективних переговорів
щодо внесення змін і доповнень
до колективного договору на 2021-2025 роки

Згідно із Законом України «Про колективні договори і угоди» та письмовим повідомленням (лист від _____ № _____) профспілкового комітету первинної профспілкової організації профспілки _____ (назва профспілки)

НАКАЗУЮ:

1. Розпочати колективні переговори щодо внесення змін та доповнень до колективного договору на 2021-2025 роки.

2. Сформувати робочу комісію для ведення колективних переговорів щодо розробки змін та доповнень до колективного договору у складі _____ осіб із рівним представництвом від сторін:

— від найманих працівників (згідно з постановою профкому від _____ № _____):

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (місце роботи)

_____ (посада, професія)

— від адміністрації:

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (місце роботи)

_____ (посада, професія)

3. Визначити:

3.1. Місцем проведення засідання робочої комісії кімнату № _____ (зазначити конкретно).

3.2. Днем засідання робочої комісії, як правило, кожний _____ (вказати конкретно день тижня).

4. Перше засідання робочої комісії провести _____ (дата) з таким порядком денним:

— обрання голови комісії і його заступника;

— затвердження порядку (регламенту) засідань робочої комісії;

— затвердження структури проекту змін та доповнень до колективного договору;

— затвердження графіка розробки проекту змін та доповнень до розділів колективного договору.

5. Надати членам робочої комісії від профспілкової сторони інформацію, необхідну для ведення колективних переговорів і розробки проекту змін та доповнень до колективного договору:

(назвати керівників відділів і служб і вказати, яку інформацію вони повинні надати для ведення колективних переговорів і розробки проекту колективного договору. Наприклад: головному бухгалтеру Івановій М. І. — бюджет закладу за _____ роки, фонд оплати праці, у т. ч. посадові оклади, надбавки, премії, доплати тощо).

6. _____ (зазначити посаду) організувати організаційне і матеріально-технічне

забезпечення засідань робочої комісії.

7. Підготовлений робочою комісією проєкт змін та доповнень до колективного договору винести на обговорення сторін переговорів до _____ (вказати термін).

8. Провести загальні збори (конференцію) трудового колективу _____ (дата) (якщо проводиться конференція, визначити кількість делегатів).

Директор

Підпис

Ініціали, прізвище

Погоджено із профспілковим комітетом *Підпис*

Ініціали, прізвище

(дата)

Ознайомлення працівників

Роботодавець зобов'язаний ознайомити працівника з текстом колективного договору (змін до колективного договору) до початку роботи за укладеним трудовим договором, а також у тижневий строк після укладення колективного договору, внесення до нього змін. Суб'єкти сторін колективного договору зобов'язані забезпечити постійний і безперешкодний доступ до колективного договору у порядку, визначеному цим договором, можливість його копіювання. Порядок ознайомлення з текстом колективного договору, змінами до нього визначається договором (ч. 9 ст. 9 Закону № 3356). Факт ознайомлення працівник може засвідчити відміткою в спеціальній формі, наприклад, у Журналі ознайомлення працівників з колдоговором. Ознайомлення з колдоговором — одне з питань інспектування з праці.

Нового працівника треба ознайомити з колдоговором до початку роботи (ст. 29 КЗпП; ч. 9 ст. 9 Закону № 3356).

Що робити з колективним договором, якщо підприємство перейменовано чи реорганізовано ?

У разі зміни власника, реорганізації юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи) умови колективного договору діють протягом строку, на який його укладено, але не більше одного року, якщо сторони не домовилися про інше (ч. 4 ст. 9 Закону України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 № 3356-ХІІ; далі — № 3356).

У цей період сторони повинні розпочати переговори про укладення нового чи зміну або доповнення чинного колдоговору.